

Національна академія педагогічних наук України
Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В. О. Сухомлинського
Відділ зберігання фонду, обслуговування користувачів
і соціокультурної діяльності

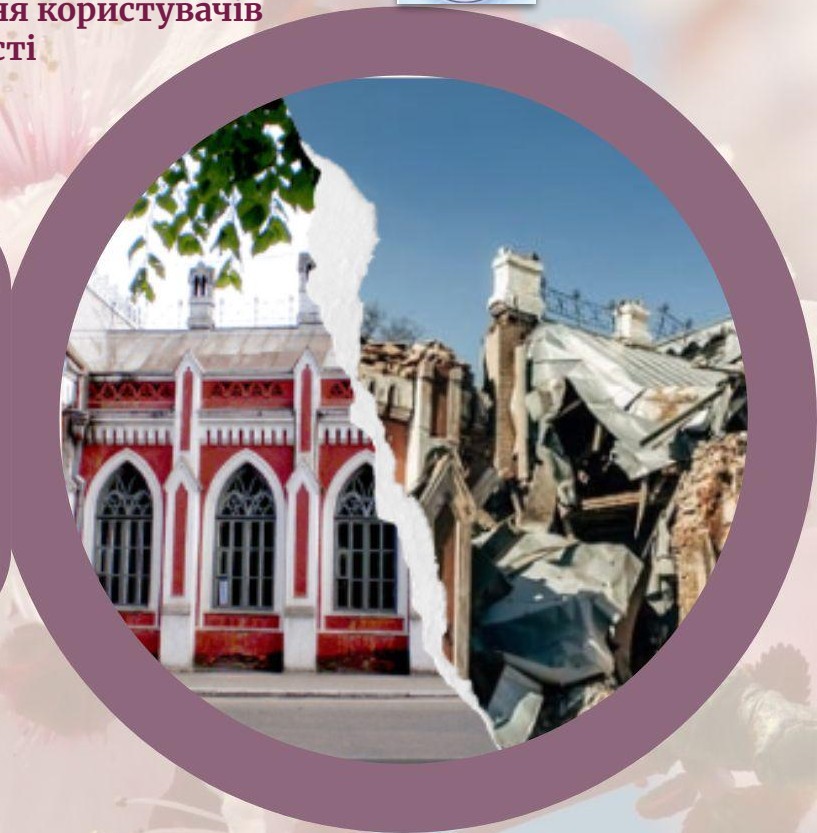

#працюємо для перемоги

Бібліотека під час війни та повоєнної відбудови

книжкова виставка

Вип. 3: публікації за жовтень 2024 р. – травень 2025 р.

Київ, 2025

Законодавча і нормативна база

Про затвердження критеріїв, за якими здійснюється визначення підприємств, установ та організацій, які мають важливе значення для галузей національної економіки в сфері культури та інформаційній сфері : наказ М-ва культури та стратег. комунікацій України від 07 лют. 2025 р. № 67 // Офіц. вісн. України – 2025. – № 12. – Ст. 969. – Додаток: Критерії... – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0210-25#Text>.

Одним із критеріїв, за якими здійснюється визначення підприємств, установ та організацій, які мають важливе значення для галузі національної економіки в сфері культури, є належність до підприємств, установ та організацій, що формують та зберігають Державний бібліотечний фонд України та/або Національний архівний фонд України.

Бібліотеки: аспекти діяльності в умовах воєнного стану

Беззуб, І. Роль бібліотек у висвітленні екоциду в Україні, спричиненого російською агресією / Ірина Беззуб, Юрій Беззуб // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2024. – Вип. 71. – С. 383–397. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2024_71_21.

Бібліотеки університетів під час війни: нові моделі та засоби роботи [Електронний ресурс] : зб. тез за матеріалами Міжунів. круглого столу, 8 трав. 2025 р. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Наук. б-ка [та ін.]. – Електрон. дані. – Харків : [Право], 2025. – 114 с. – Режим доступу: <https://zenodo.org/records/15418981>, вільний (дата звернення: 04.07.2025). – Назва з екрана.

Гордієнко, А. «Зараз бібліотеки є важливими просторами для освіти, стресотерапії та відновлення», – Алла Гордієнко / Алла Гордієнко ; [розмову вела] Тетяна Асадчева // Вечір. Київ. – 2024. – 2 жовт. – Доступно також: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/103341/>.

Інтерв'ю з Аллою Іванівною Гордієнко, генеральним директором Національної бібліотеки України для дітей, де представлено цікаві факти про книгозбірню, розказано про книжкові уподобання маленьких читачів, патріотичні проєкти «Вишиванка для Залужного» та «Скатертина Перемоги» та інші важливі події та ініціативи бібліотеки.

Журавльова, І. Виклики та їх подолання: Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна під час війн / Ірина Журавльова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 19–25. – Бібліогр.: 13 назв.

У статті розглянуто діяльність Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна під час Першої та Другої світових війн. Надано інформацію про виклики та подолання труднощів, які стоять перед бібліотекою після 24 лютого 2022 р.

Здановська, В. П. Публічні бібліотеки у воєнному 2024 році / Валентина Здановська // Бібл. планета. – 2025. – № 1. – С. 6–10. – Бібліогр.: 16 назв.

У статті репрезентовано результати 11 етапу дослідження Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого «Публічні бібліотеки України в умовах російської збройної агресії».

Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] : за результатами наук. дослідж. у 2024 р. : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 17 груд. 2024 р., [м. Київ] / НАПН України, Від-ня філософії освіти, загал. та дошкіль. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська, Л. О. Пономаренко та ін.]. – Електрон. дані. – Вінниця : ТВОРИ, 2024. – 120 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2025/01/abstracts_collection_2024.pdf, вільний (дата звернення: 12.06.2025). – Назва з екрана.

Короленківські читання 2023 «Бібліотеки, архіви, музеї в умовах війни»
[Електронний ресурс] : матеріали XXVI Всеукр. онлайн. наук.-практ. конф. (з міжнар. участю), м. Харків, 25–26 жовт. 2023 р. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. від-ня (філія) ВГО «Укр. бібл. асоц.» ; [редкол.: Н. В. Петренко та ін.]. – Харків : [Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка], 2024. – 259 с. – Режим доступу: <https://archive.org/details/korolenkivski-chytannja-2023-new-file/mode/2up>, вільний (дата звернення: 04.07.2025). – Назва з екрана.

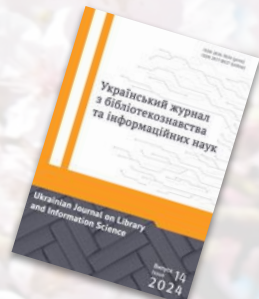
Короленківські читання 2024 «Бібліотеки, архіви, музеї в умовах війни»
[Електронний ресурс] : матеріали XXVII Всеукр. онлайн. наук.-практ. конф. (з міжнар. участю), м. Харків, 24–25 жовт. 2024 р. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. від-ня (філія) ВГО Укр. бібл. асоц. ; [редкол.: Н. В. Петренко та ін.]. – Електрон. дані. – Харків : [Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка], 2025. – 413 с. – Режим доступу: https://archive.org/details/2024_20250604/mode/2up, вільний (дата звернення: 04.07.2025). – Назва з екрана.

Королькова, І. Про книги, бібліотеки та війну : [інтерв'ю з очільником Упр. культури та туризму Ізмаїл. міськради Людмилою Головльовою] / Ірина Королькова // Освіта і сусп-во. – 2024. – № 12 (груд.). – С. 8–9. – Доступно також: https://naps.gov.ua/uploads/files/press/ois/2024/ois12_2024.pdf.

Нудищук, Г. Публічні бібліотеки України як осередки протидії російській пропаганді в умовах війни / Галина Нудищук // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2024. – Вип. 14. – С. 177–188. – Бібліогр.: с. 184–187. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/318335>.

Петренко, Н. Цифровий архів документів про російсько-українську війну: спільно діємо! / Наталя Петренко, Катерина Вірютіна // БібліоТека : бюл. Укр. бібл. асоц. / Укр. бібл. асоц. – 2024. – № 4. – С. 3. – Доступно також: [https://ula.org.ua/images/documents/5333/UBA_bulleten4\(2024\).pdf](https://ula.org.ua/images/documents/5333/UBA_bulleten4(2024).pdf).

Про проєкт «Архівування документів про російсько-українську війну», спрямований на збереження історичної пам'яті та забезпечення об'єктивного висвітлення подій, розпочатий у 2022 р. за ініціативи ГО «ВГО Українська бібліотечна асоціація» та участі активних бібліотекарів і волонтерів.

Сватула, Т. Незламна Херсонщина – незламні бібліотеки: нотатки з прифронтової області / Тетяна Сватула // Бібл. планета. – 2024. – № 4. – С. 27–30.

Фахова діяльність та наукові дослідження в умовах російської військової агресії [Електронний ресурс] : матеріали Сьомих бібліогр. студій, (Харків, 23 трав. 2024 р.) / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; Укр. бібл. асоц., Харків. обл. від-ня (філія) ; [уклад.: Г. М. Лях, Ю. О. Уткіна]. – Електрон. дані. – Харків : [Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка], 2024. – 63 с. – Режим доступу: <https://archive.org/details/sjomi-bibliografichni-studii-fahova-dijalnist-ta-naukovi-doslidzhennja-kh-dnbk-2024/mode/2up>, вільний (дата звернення: 04.07.2025). – Назва з екрана.

Цифровізація бібліотек

Бутко, Л. В. Соціальні мережі як платформа для маніпуляції: вітчизняний досвід в умовах російсько-української війни / Л. В. Бутко, С. А. Федоренко, М. О. Книш // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2025. – Вип. 67. – С. 8–23. – Бібліогр.: с. 20–23. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/333218>.

Мета статті – з'ясувати роль соціальних мереж Viber і Facebook як платформи для маніпуляції в Україні в умовах російсько-української війни.

Цифрові ресурси наукових бібліотек в умовах війни [Електронний ресурс] : наук. реферат. огляд / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; [відп. ред. С. С. Гарагуля]. – Електрон. дані. – Київ : [НБУВ], 2024. – 259 с. – Режим доступу: https://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/er%2D0004979%2Epdf, вільний (дата звернення: 25.01.25). – Назва з екрана.

Інформаційно-бібліотечне обслуговування

Желай, О. Внутрішньо переміщені особи: місія та візія бібліотеки / Оксана Желай // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2024. – Вип. 71. – С. 413–430. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2024_71_23.

У статті висвітлено специфіку бібліотечно-інформаційного обслуговування внутрішньо переміщених осіб у регіонах України на основі проведеного автором дослідження вебсайтів 22 обласних універсальних наукових бібліотек. Проаналізовано структурну організацію, контент вебсайтів щодо цифрових ресурсів для допомоги ВПО.

Кузнєцова, Н. Захист прав дитини в умовах війни [Електронний ресурс] : актуал. аспекти діяльності б-к для дітей / Наталія Кузнєцова, Ольга Петренко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2025. – № 1. – С. 16–20. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Content/pdf/143.pdf>, вільний (дата звернення: 03.07.25). – Назва з екрана.

Про результати Всеукраїнського соціологічного дослідження «Забезпечення прав дитини на отримання бібліотечних послуг у воєнний час» (НБУ для дітей, 2024 р.)

Інформаційно-бібліографічна діяльність

Російсько-українська війна [Електронний ресурс] : рек. бібліогр. покажч. Ч. 2.2. Повномасштабна війна (24 лютого 2022 – ...): книги 2022–2023 років / Укр. держ. ун-т ім. Михайла Драгоманова, Наук. б-ка ; [уклад. Левченко Юрій Іванович]. – Електрон. дані. – Київ : Вид-во УДУ ім. Михайла Драгоманова, 2024. – 60 с. – Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/506bdd1b-c485-4ecf-894d-f4b9160c00d5>, вільний (дата звернення: 05.07.2025). – Назва з екрана.

Соціокультурна діяльність

Березівська, Л. Д. Працюємо для перемоги: науково-практичні заходи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського у межах Всеукраїнського фестивалю науки – 2025 [Електронний ресурс] / Березівська Лариса Дмитрівна, Пономаренко Лариса Олександрівна // Вісн. Нац. акад. пед. наук України = Herald of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2025. – Т. 7, № 1. – С. 1–9. – Бібліогр.: [9] назв. – Режим доступу: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/561>, вільний (дата звернення: 03.07.2025). – Назва з екрана.

Краєзнавча робота в бібліотеках України [Електронний ресурс] : інформ. бюл. Вип. 35 / Нац. іст. б-ка України ; [упоряд. та ред. Марина Цінська]. – Електрон. дані. – Київ : [Нац. іст. б-ка України], 2024. – 209 с. – Режим доступу: <https://omeka.nibu.kyiv.ua/s/nibu/item/5961#?c=0&m=0&s=0&cv=0>, вільний (дата звернення: 20.06.2025). – Назва з екрана.

Литвинова, Л. Бібліотеки як простір для підтримки переміщених осіб: рекомендації IFLA / Лариса Литвинова // Бібл. вісн. – 2025. – № 1. – С. 112–113. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2025_1_16.

Прокопенко, Л. Бібліотеки як осередки підтримки ветеранів: зарубіжний досвід / Лілія Прокопенко, Ірина Лісова // Бібл. вісн. – 2025. – № 1. – С. 85–96. – Бібліогр.: 27 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2025_1_14.

Шевченко, О. Сила всередині: реалізація регіонального проєкту для ветеранів «ТитаниUA» / Оксана Шевченко // Бібл. планета. – 2025. – № 2. – С. 36–38.

Більше року тому на Дніпропетровщині стартував регіональний проєкт «ТитаниUA», спрямований на всебічну підтримку військових ветеранів, допомогу сім'ям загиблих захисників України, налагодження комунікації й розуміння між військовими та цивільними, формування шанобливого ставлення до демобілізованих. Важливою складовою цієї роботи є інформаційна підтримка, яку надає Дніпропетровська ОУНБ ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія через низку інформаційних та просвітницьких заходів, покликаних, насамперед, виховувати культуру толерантного ставлення в тилу до ветеранів та ветеранок.

Формування читацької компетентності

Електронний інформаційно-
методичний журнал
"Позашкілля Запоріжжя"

Кузнецова, О. В. Волонтерство читанню не завада: проекти «Життя під час війни» [Електронний ресурс] / Кузнецова Олена Валеріївна // Позашкілля Запоріжжя : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2024. – № 19. – Режим доступу:

https://drive.google.com/file/d/1dS5MeMNMZ8tgkI5HoTa_5YnjX-kJ9r-z/view, вільний
(дата звернення: 09.05.2025). – Назва з екрана.

Петтіґрі, Е. Книга на війні : б-ки й читачі воєн. часу = The Book at War : Libraries and Readers in a Time of Conflict / Ендрю Петтіґрі ; переклала з англ. Катерина Корнієнко ; [літ. ред. Інна Пальонка]. – Київ : Лабораторія, 2024. – 447, [1] с.

Науково-методична діяльність. Співробітництво бібліотек

Лупіцька, В. «Мандрівний методист»: культурна дипломатія та розвиток корпоративних зв'язків Харківської обласної бібліотеки для дітей в умовах війни / Валентина Лупіцька // Бібл. планета. – 2024. – № 4. – С. 15–17.

Матвійчук, Л. Соціальне партнерство в системі соціокультурної діяльності національних бібліотек НАН України у воєнний час / Лариса Матвійчук // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2024. – Вип. 71. – С. 266–287. – Бібліогр.: 24 назви. – Доступно також:

http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2024_71_14.

E-mail:

dnrb@i.ua (для офіційних звернень),

dovidka_dnpb@i.ua (для довідок),

fond.dnpb@ukr.net (послуги для віддалених користувачів)

Адреса бібліотеки:

Україна, 04060,
м. Київ, 60,
вул. М. Берлинського, 9

Тел./факс:
+380(44)239-11-03

Вебпортал:
<http://dnrb.gov.ua/ua/>

Підготувала головний бібліотекар відділу зберігання фонду, обслуговування користувачів і соціокультурної діяльності **А. І. Рубан**

Відповідальна: завідувач відділу зберігання фонду, обслуговування користувачів і соціокультурної діяльності **О. Б. Бондарчук**